

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 63.710/3
van 11 juli 2018

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot uitvoering van het klimaatplan met betrekking tot de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden’

Op 11 juni 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot uitvoering van het klimaatplan met betrekking tot de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 3 juli 2018. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 juli 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering strekt tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 ‘tot uitvoering van het klimaatplan met betrekking tot de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden’, teneinde twee nieuwe subsidiemechanismen in te voeren ten laste van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (hierna: het VIPA).

In het genoemde besluit wordt daartoe vooreerst een nieuw hoofdstuk 2/1 (“Energieprestatiecontract”) ingevoegd waarin wordt voorzien in subsidies voor projecten waarmee een energiebesparing van ten minste 10% wordt gerealiseerd, en die minstens een pakket energiebesparende maatregelen omvatten met een terugverdientijd die langer is dan vijf jaar, vermeld in de energieprestatiediagnose.¹ De subsidie bedraagt 10% van de totale facilitatiekost, met een maximum van 8000 euro. Het ontwerp regelt zowel de subsidievoorwaarden (afdeling 1 van het ontworpen hoofdstuk 2/1) als de procedure voor de toekenning van de subsidies (afdeling 2 van het ontworpen hoofdstuk 2/1).

Daarnaast strekt het ontworpen hoofdstuk 2/2 van hetzelfde besluit ertoe langetermijnprojecten te subsidiëren die effectief bijdragen aan het realiseren van de Vlaamse doelstellingen op het vlak van broeikasgasemissiereductie. De subsidie bedraagt maximaal 350.000 euro, en bestrijkt maximaal 60% van de geraamde kostprijs van het langetermijnproject, exclusief belasting over de toegevoegde waarde, en niet meer dan noodzakelijk is om de terugverdientijd van het langetermijnproject voor de aanvrager te herleiden tot vijf jaar. Het ontwerp regelt zowel de subsidievoorwaarden (afdeling 1 van het ontworpen hoofdstuk 2/2) als de procedure voor de toekenning van de subsidies (afdeling 2 van het ontworpen hoofdstuk 2/2).

De beide subsidies kunnen worden gecombineerd tot een totaal maximum van 350.000 euro. Bovendien zijn de subsidies, indien ze aan ondernemingen worden toegekend, onderworpen aan de beperkingen van verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 ‘betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende

---

¹ Deze voorwaarde heeft tot gevolg dat een aanvrager, om in aanmerking te komen voor de energieprestatiecontractsubsidie, eerst met toepassing van hoofdstuk 2 van het besluit van 30 maart 2018 een energieprestatiediagnose moet laten uitvoeren, wat dan weer de verplichting inhoudt om – zonder bijkomende subsidie – ook de voorgeschreven energiebesparingsmaatregelen met een terugverdientijd van minder dan drie jaar te realiseren.

de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen'.²

3. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt terecht gezocht in de in het eerste tot het derde lid van de aanhef vermelde bepalingen.

VORMVEREISTEN

4. Het ontwerp strekt ertoe een subsidieregeling in te voeren waarop, voor zover ze ondernemingen betreft, de Europese regels inzake staatssteun van toepassing zijn. De stellers van het ontwerp houden daarmee rekening door de subsidies in te passen in het raam van de in verordening (EU) nr. 360/2012 opgenomen regeling inzake *de minimis*steun voor diensten van algemeen economisch belang. Het gevolg is dat de regeling niet moet worden aangemeld bij de Europese Commissie.

Er moet echter op worden gewezen dat de genoemde verordening ophoudt uitwerking te hebben op 31 december 2018.³

Artikel 4, tweede lid, ervan bepaalt in dat verband het volgende:

“Na het verstrijken van de toepassingsduur van deze verordening kan alle de-minimissteun die aan de voorwaarden van deze verordening voldoet, nog gedurende zes maanden geldig ten uitvoer worden gelegd.”

Bijgevolg moet, althans wat ondernemingen betreft, een bepaling worden ingevoegd op grond waarvan geen steun meer zal worden uitbetaald vanaf 1 juli 2019, tenzij de Europese Commissie intussen in een nieuwe vrijstellingsregeling heeft voorzien.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. In het vierde lid van de aanhef moet het getal “2018” worden ingevoegd tussen het woord “maart” en het woord “tot”.

6. Aangezien om advies is gevraagd binnen een termijn van dertig dagen, dient aan het zesde lid van de aanhef de vermelding “met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973” te worden toegevoegd.

---

² Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 ‘betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen’.

³ Zie artikel 5 ervan.

Artikel 2

7. Artikel 2 van het ontwerp strekt ertoe om in artikel 3, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 het woord “jaar” te vervangen door het woord “kalenderjaren” om de termijn aan te geven waarbinnen het erin bedoelde maximumbedrag van de steun kan worden uitgekeerd. In artikel 2, lid 2, van verordening (EU) nr. 360/2012, waaraan men zich wenst te conformeren, wordt evenwel de term “belastingjaren” gehanteerd. Voor vennootschappen en rechtspersonen valt dit niet noodzakelijk samen met een kalenderjaar, zodat met de wijziging niet meer wordt aangesloten op de genoemde verordening. Het is dan ook beter om in de eerstgenoemde bepaling de in de verordening (EU) nr. 360/2012 gehanteerde terminologie te gebruiken.

Artikel 5

8. Het is onduidelijk wat de draagwijdte is van de in het ontworpen artikel 9/5, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 bedoelde monitoring van het energieverbruik voor de periode die loopt van 1 januari 2015 tot 31 december 2031. Die monitoring lijkt het mogelijk te moeten maken om toezicht te houden op de subsidievoorwaarde, opgenomen in het ontworpen artikel 9/1, 1°, van dat besluit, dat een energiebesparing van ten minste 10% wordt gerealiseerd. De vraag is echter hoelang die besparing moet standhouden en hoe ze wordt berekend. Het gegeven dat de energierekening later weer stijgt, hoeft niet te betekenen dat de aanvrager plots minder milieubewust is geworden. Zo is het niet ondenkbaar dat bepaalde latere investeringen, zoals de aanschaf van warmtepompen of elektrische voertuigen, die ecologisch evenzeer zijn verantwoord, ertoe kunnen leiden dat de kosten voor energiegebruik in het gebouw opnieuw hoger liggen, zonder dat dit echter afbreuk doet aan de effectieve energiebesparingen die met behulp van de energieprestatiecontractsubsidie werden gerealiseerd. Een eventuele terugvordering van die subsidie met toepassing van de artikelen 11, eerste lid, en 13, 1°, van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’ zou derhalve in de vermelde omstandigheden niet louter kunnen worden gebaseerd op de stijging van die kosten.

Het staat aan de stellers van het ontwerp om hierover klaarheid te brengen.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 9/11, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018.

9. Onverminderd de vorige opmerking, schrijf men in het ontworpen artikel 9/5, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 “toelating” in plaats van “goedkeuring”.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 9/11, tweede lid, van dat besluit.

10. In het ontworpen artikel 9/7, eerste lid, 7°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 dient de zinsnede “, gelet dat deze geen reductie van de Vlaamse mitigatiedoelstelling teweegbrengen” te worden weggelaten. De beweegredenen die leiden tot het uitvaardigen van een regel, hebben in beginsel geen plaats in de regel zelf, maar dienen, zo men dat wenselijk acht, te worden opgenomen in een afzonderlijk document, zoals een verslag aan de Vlaamse Regering.

11. Luidens het ontworpen artikel 9/13, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 rangschikt het VIPA, als de totale som van de aangevraagde klimaatsubsidies hoger ligt dan de beschikbare begrotingskredieten, de ingediende langetermijnprojecten aan de hand van de formule die de Vlaamse minister bevoegd voor bijstand aan personen en de Vlaamse minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid⁴ bepalen. Aangezien het van de gehanteerde formule zal afhangen wie uiteindelijk de begunstigden van de subsidies zijn, kan deze delegatie niet worden beschouwd als een delegatie van een bevoegdheid van bijkomstige of detailmatige aard, waartoe delegaties aan ministers beperkt dienen te blijven. Er dient derhalve in het ontworpen besluit zelf te worden bepaald hoe in het vermelde geval de subsidies dienen te worden verdeeld. Minstens dient de delegatie aan de genoemde ministers aan precieze criteria te worden verbonden.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jo BAERT

---

⁴ Zie de definitie van “minister” in het ontworpen artikel 1, 5°/1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 (artikel 1, 4°, van het ontwerp).